

ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ - NARA LIVET

Σκηνοθεσία: Ingmar Bergman

Σενάριο: Ingmar Bergman, Ulla Isaksson (μυθιστορήματα "Det vanliga, vardiga" και "Det orubbliga")

Ηθοποιοί: Eva Dahlbeck, Ingrid Thulin, Bibi Andersson, Barbro Hiort af Ornas, Erland Josephson, Max von Sydow, Gunnar Sjöberg, Ann-Marie Gyllenspetz, Inga Landgre.

Φωτογραφία: Max Wilen

Μοντάζ: Carl-Olov Skeppstedt

Χώρα: Σουηδία (Ασπρόμαυρη)

Διάρκεια: 84΄

Πρώτη προβολή: Ώρα 8.30 μ.μ.

Δεύτερη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Διακρίσεις: Φεστιβάλ Κανών 1958

- Βραβείο Σκηνοθεσίας στον Ingmar Bergman
- Βραβείο Καλύτερης Ηθοποιού στις Eva Dahlbeck, Ingrid Thulin, Bibi Andersson, Barbro Hiort af Ornas
- Υποψήφιο για Χρυσό Φοίνικα στον Ingmar Bergman

Στον αντίποδα της θεματικής του θανάτου, πιστός στον υπαρξιακό προβληματισμό, ο Ingmar Bergman σε αυτήν την ταινία εξετάζει το άλλο «μυστήριο» της ζωής, την ίδια τη γέννηση. Ο Σουηδός σκηνοθέτης μπαίνει στα γυναικεία «χωράφια» για να εξετάσει ο ίδιος και από μέσα τις επιπτώσεις που έχει η γέννα στην γυναίκα.

Τόσο η θεματολογία όσο και τα συστατικά τις ταινίας, όπως η σκηνοθεσία και οι ερμηνείες αιχμαλωτίζουν τον θεατή, άντρα ή γυναίκα. Προβληματισμοί πάντα επίκαιροι για το γυναικείο φύλο παίρνουν σάρκα και οστά από τρεις έξοχες ηθοποιούς, στο ρόλο καθεμιάς μπορεί κάθε γυναίκα να ανιχνεύσει στοιχεία του εαυτού της.

Ένα δύσκολο θέμα και μια βουτιά στη γυναικεία ψυχосύνθεση με αποτέλεσμα ένα κινηματογραφικό διαμαντάκι ως κατάθεση ενός σπουδαίου σκηνοθέτη είναι εν κατακλείδι η ταινία αυτή.

"Στο κατώφλι της ζωής"

Η εγκυμοσύνη, η γέννηση, η έκτρωση, η αποβολή, είναι μονόλογος των γυναικών. Ο αστός θεωρεί ιδι-

οκτησία του το παιδί του, αλλά η νέα ζωή δεν είναι ιδιοκτησία κανενός.

Για να γεννήσεις, πρέπει να απελευθερωθείς, αλλιώς γεννάς "σκλάβους".

Ο Ίνγκμαρ Μπέργκμαν νίκησε το χρόνο (τα παιδιά δεν είναι συνέχεια κανενός).

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΓΙΟΣ

Η ταινία ξεκινάει με τις πόρτες μιας μαιευτικής κλινικής ν' ανοίγουν, επιτρέποντας στην κάμερα να διεισδύσει στην αίθουσα αναμονής. Η Cecilia Ellius (Ingrid Thulin), δημόσιος υπάλληλος στο επάγγελμα, που πριν από λίγο εισήχθη στο νοσοκομείο, μόλις έχει αποβάλει. Την παρακολουθούμε λοιπόν να ξυπνάει σ' ένα δωμάτιο, όπου μαζί της περιμένουν η Stina Andersson (Eva Dahlbeck), ως ετοιμόγεννη αλλά και η Hjärdís Pettersson (Bibi Andersson) που νοσηλεύεται εξαιτίας μιας αποτυχημένης έκτρωσης.

Επηρεασμένη από την αδερφή Brita, η Cecilia συνδέει το γεγονός της αποβολής με την αποτυχία της συζυγικής της ζωής. Με αποτέλεσμα όταν δέχεται την επίσκεψη του συζύγου της Anders, να έχει ήδη αποφασίσει ότι θέλει να χωρίσει.

Παράλληλα η Hjärdís πηγαίνει να τηλεφωνήσει στον φίλο της και επιστρέφοντας καταρρακωμένη και σε άσχημη ψυχολογική κατάσταση, έχει να αντιμετωπίσει και τα ορμητικά επιχειρήματα μιας κοινωνικής λειτουργού που την συμβουλεύει να κρατήσει το παιδί της. Η τρίτη νοσηλευόμενη, η Stina κατευθύνεται γεμάτη αυτοπεποίθηση και εμπιστοσύνη για το αποτέλεσμα, προς την αίθουσα τοκετών. Όμως, καθώς προχωρά η διαδικασία, η γέννα παρουσιάζει επιπλοκές και εξελίσσεται άσχημα με αποτέλεσμα το μωρό να πεθαίνει.

Μπροστά στις τρομερές αυτές εμπειρίες των δύο γυναικών, η Hjärdís επηρεάζεται και αποφασίζει να γυρίσει στο σπίτι της μητέρας της, ώστε ν' αναλάβει μόνη την ευθύνη πια της εγκυμοσύνης της. Η κάμερα την ακολουθεί να βγαίνει από την κλινική με τις πόρτες να κλείνουν πίσω της...

Η ταινία είναι βασισμένη σε μια νουβέλα της Ulla Isaksson από τη συλλογή "Οι μεγαλοπρεπείς θανατικές πομπές" και διακρίνεται κυρίως για το εκπληκτικό τεχνικό αποτέλεσμα.

Ο περιορισμένος χώρος της κλινικής σε συνδυασμό με την εξαιρετική κίνηση της κάμερας, χαρίζουν στο σύνολο μια μοναδική ενότητα, αποφεύγοντας τις παγίδες μιας τυχόν σπονδυλωτής ταινιάς.

Ο οπερατέρ ακολουθεί την κατεύθυνση των βλεμμάτων, συλλαμβάνοντας αόρατες λεπτομέρειες ή δίνοντας μια συγκινητική απόχρωση στην κοινοτοπία ορισμένων χειρονομιών.

Καμιά μουσική υπόκρουση δεν υπερκαλύπτει την ηχητική μπάνα που ακούγεται διακριτικά στο βάθος και δεν είναι παρά το απαραίτητο συμπλήρωμα στα αγωνιώδη βλέμματα των ηθοποιών.

Ο Ingmar Bergman είναι προσωπικά μια εντελώς ιδιόζουσα ιστορία. Η ταινία του εδώ είναι ποτισμένη από έντονη θεατρικότητα και γυρισμένη ως είθισται σε ασπρόμαυρο, εξακολουθεί να αιχμαλωτίζει τον θεατή της σαν να μη γυρίστηκε το 1958 αλλά σήμερα.

Κλείνοντας να πούμε ότι η ταινία ξεχώρισε όπως ήταν φυσικό και στο κινηματογραφικό Φεστιβάλ των Κανών

του 1958 όπου απέσπασε δύο έπαθλα. Συγκεκριμένα, το βραβείο Σκηνοθεσίας για το μεγάλο Σουηδό δημιουργό και το βραβείο Γυναικείας Ερμηνείας, που μοιράστηκαν οι πρωταγωνίστριες του φιλμ.

ΙΝΓΚΜΑΡ ΜΠΕΡΓΚΜΑΝ

Γεννήθηκε στην Ουψάλα στις 14 Ιουλίου 1918 και πέθανε στο Φάρο το 2008. Γιος Λουθηρανού εφημέριου μεγάλωσε μέσα σε μια θρησκευτική αυστηρότητα που η νοσηρή επίδρασή της είναι έκδηλη στο μετέπειτα έργο του. Στο Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης όπου θα πάει να σπουδάσει λογοτεχνία θ' αρχίσει ν' ασχολείται με το θέατρο και θα καθιερωθεί ως ένας από τους σημαντικότερους θεατράνθρωπους. Το 1944 αρχίζει να γράφει τα πρώτα του σενάρια για τον κινηματογράφο και την επόμενη χρονιά περνά στη σκηνοθεσία. Θ' αρχίσει να γίνεται διεθνώς γνωστός μετά τα "Καλοκαιρινά παιχνίδια", ενώ στη δεκαετία του '60 θα επιβληθεί σε μια από τις μεγαλύτερες μορφές του κινηματογράφου.

Δημιουργός με την απόλυτη έννοια της λέξης, ο Μπέργκμαν περιέγραψε με μεγάλη δραματουργική δύναμη την υπαρξιακή κρίση του ατόμου στη μεταπολεμική δυτική κοινωνία. Τον έλκυσαν κυρίως τα θέματα της μεταφυσικής αναζήτησης της αλήθειας της ζωής και του θανάτου, του νοήματος της καλλιτεχνικής δημιουργίας, της κρίσης των σχέσεων, της αδυναμίας επικοινωνίας και της ταπείνωσης. Σκηνοθέτης γυναικών, είχε πάντα δίπλα του ένα μόνιμο επιτελείο ηθοποιών και τεχνικών. Ο Μπέργκμαν τέλος παρακολούθησε από κοντά τη μορφική εξέλιξη του σινεμά και συχνά ξάφνιασε την κριτική με την αισθητική τόλμη των ταινιών του.

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Κρίση (1945), Βρέχει στον έρωτά μας (1946), Πλοίο για τις Ινδίες, Μουσική στο σκοτάδι (1947), Το λιμάνι (1948), Η φυλακή, Η δίψα, Προς τη χαρά (1949), Αυτό δε συμβαίνει εδώ, Καλοκαιρινά παιχνίδια (1950), Αναμονή γυναικών, Καλοκαίρι με τη Μόνικα (1952), Η νύχτα των σαλτιμπάγκων (1953), Ερωτικά μαθήματα (1954), Όνειρα γυναικών, Χαμόγελα καλοκαιρινής νύχτας (1955), Η έβδομη σφραγίδα (1956), Άγριες φράουλες, Στο Κατώφλι της ζωής (1957), Ο άνθρωπος με τα δυο πρόσωπα (1958), Η πηγή των παρθένων (1959), Το μάτι του διαβόλου (1960), Μέσα απ' το σπασμένο καθρέφτη (1961), Οι κοινωνούντες (1962), Η σιωπή (1963), Όλες αυτές οι γυναίκες (1964), Περσόνα (1966), Η ώρα του λύκου (1967), Η ντροπή (1968), Οι τιποτένιοι (1968), Ντοκουμέντο για το Φάρο, Το πάθος (1969), Η επαφή (1970), Κραυγές και ψίθυροι (1972), Σκηνές από ένα γάμο (1973), Ο μαγεμένος αυλός (1975), Πρόσωπο με πρόσωπο (1976), Το αυγό του φιδιού (1977), Φθινοπωρινή συνάτα (1978), Οι άνθρωποι του Φάρου (1979), Μαριονέτες (1980), Φάννυ και Αλέξανδρος (1983), Μετά την Πρόβα (1986), The blessed ones (1985), Karin's Face (1986), The best Intentions (1991), Sunday's children (1991-92), Saraband (2003).